

Viktors Farmor

Større rejser i mindre grupper

Mesopotamien

Tyrkiet - mellem Eufrat og Tigris

Mesopotamien

Mesopotamien betyder "landet mellem floderne" og er betegnelsen for det store område i Irak, Syrien og Tyrkiet som gennemløbes af floderne Eufrat og Tigris. Vi rejser dybt tilbage i menneskets historie på denne rejse.

5 gode grunde til at rejse til Tyrkiet med Viktors Farmor:

- Rejs i et ældgammelt kulturområde fyldt med levn fra fortidens civilisationer
- Oplev verdens ældste tempel, Göbekli Tepe, der er omkring 12.000 år gammelt
- Nyd aftensolen mellem fantastiske statuehoveder på Nimrod-bjergets top
- Hele to nætter i den gamle karavaneby Mardin med helligdomme fra tre religioner side om side
- Smag på det lokale køkken, der også bærer præg af områdets rige historie

Dagsprogram

Dag 1 Ankomst til Diyarbakir

Vi flyver via Istanbul til Diyarbakir i det sydlige Anatolien. Her hentes vi i lufthavnen og køres til hotellet, hvor vi bor i to nætter.

Måltider: Aftensmad

Overnatning i Diyarbakir

Dag 2 Diyarbakirs intakte bymur og en ældgammel bro

Byen Diyarbakir, tidligere kaldt Amida, har en historie, der går tilbage til assyrerne. En intakt mur af sort basalt omgiver byen, der faktisk er en af verdens bedst befæstede byer. Muren er 5 km lang, og vi skal naturligvis op på den og beundre udsigten over det omgivende landskab. Vi slentrer også en tur gennem den gamle bydel og ser Ulu Camii, der er den ældste moské i Anatolien.

Vi besøger desuden Dengbej House; et særpræget sted, hvor gamle folk sidder i gårdhaven og synger om deres liv kun akkompagneret af trommer. Vi ser Jomfru Marias Kirke og den armenske kirke Surp Giragos. Vi fortsætter gennem den spændende bazar til det gamle karavanserai Hasan Pasha Han, hvor karavanerne i sin tid kunne få sig et hvil på deres farefulde færd. Hvis tiden tillader det, ser vi også Cahit Sitki Taranci Museum, der er indrettet i et fornemt gammelt byhus.

Udenfor byen kommer vi til den berømte bro over Tigris, On Gözülü. Det menes, at broen er en efterfølger til den bro, der gik over Tigris helt tilbage til den persiske kongevej i år 500 f.Kr. Broen vises på et kort fra 3.-4. århundrede over de romerske handelsveje, hvor det fremgår, at broen ligger ved byen Amida. Trods sin høje alder er broen i god stand, og vi kan gå over den, som utallige andre rejsende har gjort det gennem århundrederne.

Måltider: Morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i Diyarbakir

Dag 3 Zerzevan-fæstningen og den orientalske by Mardin

Vi sætter kurs mod den historiske by Mardin. Undervejs oplever vi borgen Zerzevan, der først for nylig er udgravet. Zerzevan var romerrigets yderste forsvarsværk mod øst. Det er et omfattende fæstningsværk, og hele bjerget viser sig at være gennemhullet af gange og rum, således at mere end tusind mennesker kunne bruge det som beskyttelse.

Der er stadig udgravninger i gang på stedet, hvor man også har fundet en Mithra-helligdom i et rått tilhugget underjordisk rum. Man mener, at fortet er opført af romerne i det 4. århundrede, men borgen gemmer stadig på mange uafklarede spørgsmål.

Ankomsten til Mardin ser vi os omkring i den spændende by. Mardin, beliggende på den historiske silkevej, var en af de meget betydningsfulde byer for handel i det gamle Mesopotamien. Byen er hjemsted for tre religioner, og vi ser kirker og moskéer side om side. Byen er også hjem for Tyrkiets assyriske samfund.

Vi har hele eftermiddagen til at nyde den meget orientalske by. Vi slentrer en tur gennem de autentiske bazarer og beundrer de mange smukke bygninger i den gamle bydel, hvoraf nogle er rene arkitektoniske mesterværker. Fra den højereliggende del af byen er der en fin udsigt over hustagene og byens minareter til sletterne i Mesopotamien, der strækker sig mod syd. Vi besøger moskéen Ulu Camii fra 11. århundrede med dens helt unikke minaret, der har smukke udskæringer. Islams store betydning er også tydelig, når vi besøger koranskolen Zinciriye Madrasa, der er et velbevaret kompleks bygget i 1385 under den sidste sultan af artuqide dynastiet.

Måltider: Morgenmad, frokost og aftensmad

Overnatning i Mardin

Dag 4 Safran-klostret og en ældgammel huleby

Vi kører det korte stykke ud til Dar-ez-Zaferan, der er et vigtigt syrisk ortodoks kloster grundlagt i år 495. Klosters navn hentyder til de gule klippesten, det blev bygget af. De fleste af Mardins kristne har forladt området de seneste årtier, men alligevel bliver klostrets marker og frugthaver omhyggeligt passet og plejet, og i kapellet bliver der hver dag holdt gudstjeneste på aramæisk; det sprog, der blev talt på Jesu tid. Klostret blev bygget over et soltempel, og det er muligt at komme ned ad en gammel stentrappe og se en del af soltemplet, der blev bygget for mere end 4000 år siden. Her kan vi se et rum med en hvælving bygget af enorme stenplader, der sandsynligvis har været brugt til rituelle ofringer.

Dagens næste mål er Dara, der ligger 30 km sydøst for Mardin. Det er en huleby, grundlagt i begyndelsen af det 6. århundrede som en garnisonsby til at forsvare de østlige grænser af det østromerske rige. Byen udgjorde en sikker fæstning for romerne, og den lå i en tæt befolket del af Mesopotamien. Dara er en af de mest berømte gamle byer i det nordlige Mesopotamien. Den er ganske velbevaret, og vi kan få et indtryk af, hvordan livet i byen må have været for 1.500 år siden. Det åndede dog ikke altid fred og ro. På grund af den strategiske beliggenhed var Dara skueplads for mange kampe i den romersk-persiske konflikt i det 6. og 7. århundrede. Efter kampe og ødelæggelser genopbyggede Kejser Justinian byen, og bymuren forstærkedes til op til 20 m's højde. En 65 km underjordisk kanal tilførte vand til byen, og gjorde, at belejrerne ikke kunne få gavn af det, eller forgifte indbyggerne. Byen blev herefter kaldt "Iustinia Nova".

Tilbage i Mardin spiser vi frokost sammen, hvorefter eftermiddagen er til fri disposition.

Måltider: Morgenmad og frokost

Overnatning i Mardin

Dag 5 Mod Sanliurfa med stop i Abrahams hjemby

Turen fører os videre til Sanliurfa, som lokalt ofte blot kaldes Urfa. Byen kaldes også profeternes stad og er rig på kulturlevn. Sanliurfa menes at være den gamle by Ur, senere kaldt Edessa, og mange forskellige civilisationer har præget stedet siden de tidligste tider. De ældste spor af civilisation i området går helt tilbage til 7000 f.Kr. og er fundet ved landsbyen Kantara, 70 kilometer nordvest for byen.

På vej mod Sanliurfa gør vi et stop undervejs, så dagen bliver mere end blot transport. Vi besøger den særprægede bikubelandsby Harran, som regnes for et af verdens ældste bosteder. Historikere mener, at dette kan have været Abrahams hjemby. De bikubeformede huse har et særligt design, som holder dem kølige om sommeren og lune om vinteren.

Når man i dag ser de støvede rester af de gamle bebyggelser, kan det være svært at forestille sig, at Harran engang var et vigtigt økonomisk, religiøst og kulturelt centrum allerede omkring 2000 år f.Kr. Byen var et betydningsfuldt mesopotamisk center, og her kan man stadig se ruinerne af et af de ældste islamiske universiteter samt resterne af templet for månegudinden Sin. Det var også her, romerriget led et stort nederlag i år 53 f.Kr.

Vi slentrer gennem landsbyen og besøger en lokal familie, som har indrettet en del af deres hjem til en lille café. Her får vi et indblik i hverdagen i dette særlige område.

Herefter fortsætter vi til Sanliurfa.

Middag er på egen hånd, men der er mulighed for at melde sig til en tyrkisk aften med middag og levende musik.

Måltider: Morgenmad og frokost

Overnatning i Sanliurfa

Dag 6 Verdens ældste tempel og Abrahams grotte

Vi kan se frem til en dag, hvor oldtiden træder tydeligt frem. Efter en kort køretur når vi Göbekli Tepe, som regnes for et af verdens ældste kultsteder.

Helligdommen stammer fra det 9. og 10. årtusind f.Kr. og blev opført af et jæger samler samfund længe før både keramik og skriftsprog. Her ser vi de karakteristiske T formede søjler, som står opstillet i cirkler. På stenene findes udskæringer af dyr og menneskelignende former, og stedet giver et sjældent indblik i en meget tidlig fase af menneskets historie. Arkæologerne arbejder stadig i området, men stedet er allerede åbent for besøgende.

Herefter besøger vi det arkæologiske museum, hvor en rekonstruktion i naturlig størrelse giver et godt overblik over Göbekli Tepe og de fund, der er gjort i området.

Vi går også en tur gennem den gamle bydel og oplever stemningen i den overdækkede bazar. Urfa var tidligere et vigtigt handelsknudepunkt mellem Mesopotamien, Anatolien og Middelhavet. I dag er bazaren stadig et levende sted med lokale varer som tæpper, krydderier og specialiteter fra området.

Senere besøger vi området med klippehuler, som tidligere blev brugt som boliger. Det er her, man mener, at Abraham blev født. Abraham spiller en central rolle i islam, jødedom og kristendom.

Måltider: Morgenmad og frokost

Overnatning i Sanliurfa

Dag 7 Statuehoveder på Nimruds Bjerg

Vi kører til Nemrud Dagi (Nimruds Bjerg), der er et af højdepunkterne i det østlige Tyrkiet. På vejen gør vi stop for at udforske den gamle hovedstad for Commagene-riket, Arsameia. I ruinerne af det gamle palads ses et stort helt intakt relief af Herkules, der hilser Kong Mithradates. Anatoliens længste indskrift på græsk ses ligeledes her. Vi ser desuden en romersk bro fra 2. årh e.Kr. i området,

inden vi fortsætter mod Nimrud Bjerget.

Når man rejser fra syd til nord over de mesopotamiske sletter, er Nimrud Bjerget det første høje bjerg, man får øje på. Uanset hvornår på dagen, man besøger bjergtoppen, er det en stor oplevelse. Det omkringliggende klippefyldte landskab og de store stenhoveder, der synes at skue ud over landskabet, gør et uudsletteligt indtryk på den besøgende.

Toppen af bjerget består af en kæmpemæssig kunstig gravhøj flankeret af terrasser, hvorpå der står kolossale statuer af Apollon, Zeus, Herkules, Tyche og Antiochus. Gravmælet blev anlagt af kong Antiochus I af Commagene i det 1. århundrede f.Kr, og bærer præg af at være bygget i en brydningstid mellem den hellenistiske og romerske periode. Antiochus ønskede at blive tilbedt som en guddom, mens han levede. Men da romerne kom, ødelagde de templet, så kun ruinerne kan ses i dag. Også tiden har gjort skade på statuerne, således at de store hoveder nu ligger for fødderne af statuerne. Men de enorme stenhoveder er stadig et uforglemmeligt syn, uanset vejr og belysning.

Ønsker man ikke at gå hele vejen fra besøgscenteret, er det muligt at blive transporteret op til starten af trapperne, hvorfra besøget fortsætter til fods.

Vi bor en enkelt nat i Kahta , der ligger tæt ved Nimruds Bjerg.

Måltider: Morgenmad, picnic lunch og aftensmad

Overnatning i Kahta

Dag 8 Romerske klippegrave nær Adiyaman og kørsel til Gaziantep

Ca. 5 km udenfor Adiyaman ligger rester af den antikke by Perre, hvor der findes 208 klippegrave fra romersk tid. Perre var en af de største byer i den romerske periode. Den var også en vigtig by under Commagene og Byzans. Vi vandrer lidt i det spændende gravområde og ser ind i nogle af klippegravene.

Senere går vi ned til den lille landsby i

nærheden. Her ser vi udløbet fra en underjordisk kanal med stenoverbygning. Ved landsbyen kan vi også se rester af nogle imponerende mure fra en romersk fæstning. I området omkring Perre dyrkes der tobak, og mange af landsbyboerne er beskæftiget med at tørre og sortere tobaksblade og trække dem på snore.

Turen går herefter videre til vores bestemmelsessted, Gaziantep. Det er en smuk køretur mellem bjerge og skråninger med pistacietræer og bomuldsmarker. Vel fremme indlogeres vi i Gaziantep for de kommende to nætter.

Måltider: Morgenmad og aftensmad

Overnatning i Gaziantep

Dag 9 Mosaikmuseum i verdensklasse og kobbersmedenes bazar i Gaziantep

Gaziantep var en vigtig karavaneby gennem flere historiske epoker grundet sin strategiske beliggenhed midtvejs mellem Mesopotamien og Middelhavet. I dag er Gaziantep bedst kendt for sin frugtbare slette med mange vingårde og olivenlunde. Her dyrkes også pistacier, der har ry for at være de fineste i landet.

Vi besøger det store, moderne indrettede Zeugma Mosaik Museum, der har utrolig fine og velbevarede mosaikker. Museet er i verdensklasse, og faktisk er det det største mosaikmuseum i verden med hele 1.700 m² mosaikker. De fleste stammer fra byen Zeugma, der blev grundlagt af en af Aleksander den Stores generaler. Disse fantastiske mosaikker var næsten ukendte indtil år 2000, da planerne for nye dæmninger over Eufrat betød, at Zeugma ville blive oversvømmet. Der er stadig mange mosaikker, der ikke er udgravede, og arbejdet med det fortsætter.

Efter besøget på museet, kigger vi nærmere på Gaziantep. I Tepebasi-området ser vi flere osmanniske bygningsværker. I nogle værksteder her kan man stadig se møbelsnedkere, der arbejder med træ indlagt med perlemor. Højt over byen ses det byzantinske fort fra det 6. århundrede. Fortet er

et imponerende syn med sine 36 tårne.

Eftermiddagen er fri. Vi anbefaler at aflægge besøg i bazarerne, der er kendt for kobbersmede. Hvis tiden tillader det, kan man evt. besøge Hasan Süzer Etnografiske Museum, der er indrettet i et af de meget smukke typiske gamle huse.

Vi mødes igen om aftenen for at spise afskedsmiddag sammen.

Måltider: Morgenmad og aftensmad

Overnatning i Gaziantep

Dag 10 Farvel til Mesopotamien

Når tid er, bliver vi kørt til lufthavnen i Gaziantep, hvor hjemrejsen begynder.

Måltider: Morgenmad

Information om rejsen

Prisen inkluderer

- Fly via Istanbul til Diyarbakir og retur fra Gaziantep
- Kørsel i bus
- Hotelophold med halvpension (måltiderne tages ofte på lokale restauranter)
- Tre dage med helpension: Dag 2, dag 3 og dag 7
- Entréudgifter
- Dansk rejseleder
- Engelsktalende lokalguide
- Drikkepenge til guide og chauffør

[Ingen hokus pokus: Se vores prispolitik her](#)

Prisen inkluderer ikke

- Eneværelsestillæg (Fra 2,400 kr.)
- Afbestillings- og rejseforsikring

[Husk at læse de generelle handelsbetingelser her](#)

Vigtig info:

Rejsen indebærer en del gåture i både terræn og by. Det forventes, at du kan gå mindst 5 km i træk i normalt tempo.

Datoer og priser

Dato	Pris	Rejseleder
25. September - 04. October 2026	16,990.000 kr.	Uffe Steffensen
14. October - 23. October 2026	16,990.000 kr.	Per Heide Sørensen
03. May - 12. May 2027	<i>Afventer pris</i>	Susanne Behrens

Dette dokument er genereret den 7/3/2026

Viktors Farmor tager forbehold for ændringer i pris, dato eller program.

Se altid www.viktorsfarmor.dk for opdaterede informationer.

Her kan du også læse vores handelsbetingelser, prispolitik og se praktiske oplysninger om din rejse.

